

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 16.— cor.	Abonamentul la mai multe exemplare pe un an 12.— cor.
Pe 1/2 de an . . . 8.— "	Pentru străinătate:
Pe trei luni . . . 4.— "	Pe un an . . . 24.— cor.
Un număr 40 fileri.	

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL ȘI BANAT.

Apare în fiecare Duminică.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri fixe.

Dela comitetul executiv al partidului.

Stabilirea dării de partid

Comitetul executiv al Partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat, în ședința sa din urmă a hotărât ca darea de partid generală să se plătească în viitor după următoarele reguli:

Fiecare membru al partidului este îndatorat a plăti săptămânal 20 de fileri dare de partid.

În scopul acesta secretariatul partidului va distribui tuturor organizațiilor mărci de dare de partid și cărți de membru. Pentru cartea de membru se va încasa 20 de fileri, cari bani revin în întregime centrului.

Repartizarea dării de partid se va face în modul următor:

Centrele industriale cari au secretariatul lor își vor reține 10 fileri din fiecare cotă (50%), iar restul de 10 fileri se va trimite secretariatului central în schimbul mărcilor de partid.

Secțiunile provinciale de partid și toate celelalte organizații de partid își vor reține 5 fileri (25%) din fiecare cotă, iar restul de 15 (75%) se va trimite la centru tot în schimbul mărcilor de partid.

*

Conform hotărârii conferinței ținută la 10 și 11 Mai în Sibiu, darea de partid stabilită aici se va plăti cu începere dela 1 Iunie 1919.

Toate secțiunile și organizațiile să se adreseze imediat secretariatului central (Sibiu, str. Rosenanger 14) cerând cărțile de membru și mărcile necesare.

Darea de seamă se va face în fiecare lună.

Pacea...

Germanii au semnat pacea. Au făcut aceasta protestând, scrișnind din dinți. Ceeace dovedește că au cedat forței după ce au făcut toate încercările ca să obțină ușurări. Cea mai grea condițiune a fost admiterea articolelor din tratat prin cari Germania se recunoaște ca singura vinovată de crima deslănțuirii războiului mondial și să predea judecăței internaționale pe fostul împărat și pe complicitii lui. În Germania nimenea nu recunoaște de dreaptă, nici chiar de ușoară această pace, cu toate că „cea mai grea“ condiție nu apasă în primul rând poporul ci pe adevărații vinovați ai războiului: Pe Kaiser și clica lui. Aceasta este o condiție morală și nicidecum materială, iar moralmente poporul nu este responsabil de războiu, căci el a fost condus în războiu fără a fi întrebat.

Dacă în Germania socialiștii adevărați erau azi la putere probabil că pacea n'ar fi suferit atâtea târăgăneli, căci condiția morală: recunoșterea că oligarchia imperialistă a fost singură vinovată de izbucnirea groasnicului măcel nu eră „cea mai grea condiție“ de pace, căci socialiștii independenți au recunoscut acest fapt atunci când s'au desbinat de tabăra trădătorului Scheidemann.

Burghezia reprezentată de contele Brockdorf-Rantzau zice că a scris

pacea numai de teama izbucnirii bolșevismului. Vasăzică tot e bine că are de cine se teme burghezia capitalistă.

Condițiile impuse Germaniei au provocat criză în guvern. A fost însă numai un joc de culise, că tot clica aceea a rămas, numai persoanele, putem zice, numele s'au schimbat.

Pacea este aspră și totuși Austria cere să fie tratată la fel cu Germania, să nu i se puie condițiuni și mai aspre. După ce va subscrie și Austria vor urmă Bulgaria și Turcia. Și ele vor protesta și vor subscrie.

Dar cu pacea aceasta nu sunt mulțumite nici statele asociate la Antantă, ba chiar nici Italia nu e mulțumită, dar mai cu seamă nu e mulțumită România, căreia nu i se admit granițele etnografice și i se impun condițiuni economice, pe cari nu le poate accepta.

Vasăzică există totuși o nemulțumire generală în privința păcii. Condițiile de pace au provocat și în Italia criză ministerială și e pe cale a provoca și în România, dovadă că nimenea nu voeste să-și ia răspunderea pentru legarea păcii a-cestela.

Dar dacă nici burghezia nu e mulțumită cu pacea, dacă și ea sperează că se vor mai face schimbări radicale, atunci noi proletarii o putem lua la cunoștință?

Noi socialiștii am fost și suntem cei mai buni pacifiști, cei mai mari aderenți ai păcii universale. Dar dacă tratativele de pace, cari curg de 6 luni și au ajuns la un rezultat că Germania l-a scris scrișnind din dinți, iar poporul ține întruniri de protestare producând mișcări violente, atunci când în statele aliate „pacea“ provoacă crize de guvern și poporul protestează împotriva condițiilor, nu putem la nici un caz admite că această pace va fi de noi dorită: pacea care exclude războaiele și asigură buna înțelegere între popoare.

Această pace va fi un armistițiu, de reculegere, ca apoi să se înceapă lupta din nou. Nu un nou războiu.

Proletariatul organizat și conștient se va opune din toate puterile și la prima încercare de a se înscenă un nou măcel, o nouă crimă universală, va proclama revoluția socială. Reprezentanții proletariatului Universal se vor mai întruni în curând la Haga sau la Lucerna în Congres internațional, unde își vor spune cuvântul lor asupra păcii. Iar de nu va fi ascultat cuvântul lor cu atât mai bine pentru noi și atât mai rău pentru societatea burghezo-capitalistă.

Muncitorii n'au nici pământ, nici mijloace, de muncă (capital). Suntem așa de obișnuiți cu această stare, încât monstruoșitatea ei nici nu ne mai surprinde.

Tolstoi

Cronica săptămânală.

D-l Take Ionescu, șeful partidului Conservator naționalist a sosit Vinerea trecută la București. La interviurile acordate privitor la situația politică a declarat între altele și următoarele: „Sunt convins că această operă de asanare se va face. Dacă partidele și căpeteniile politice nu vor fi în stare s'o facă ea tot se va face fără ele și împotriva lor. Sunt numai de câteva ore în țară și deja simt că mă aflu într'o atmosferă nesuferită. N'am însă nici o grije. Sunt lucruri pe cari nimeni nu le poate împiedeca. Partidul socialist joacă astăzi de sigur un rol mult mai însemnat decât jucă în trecut. Influența lui este simțită pretutindeni și câtă vreme partidul socialist va fi bine condus, influența lui nu se va putea împiedeca nici tăgădui. Nu este nici un cuvânt ca și la noi un partid socialist serios și bine condus să nu exercite o influență reală în mersul statului și noi, cei cari nu mai suntem din generația nouă, suntem dator să ne transformăm cu mersul timpului și să acceptăm realitatea că și partidul socialist are un rol în stat.“ Se vede că d-l Take Ionescu și-a schimbat vederile de când a fost la Paris. Oare d-l Brătianu va veni cu totul neschimbat de acolo? Cu atât mai bine îl va schimba țara, înlocuindu-l cu un altul.

*

Guvernul Brătienist de teama responsabilității e pe cale de a se retrage și nimeni nu are îndăzneala să ia frâiele de guvernare atâta vreme cât le stă în față tratatul de pace. Știrăa aceasta o credem, pentru că cunoaștem pe acești politicieni.

*

Mașinările galonatului Colceag au ieșit la lumină. După săptămâni întregi de trambitări triumfătoare, ce le-a lansat în lume, despre victoriile cucerite asupra bolșevicilor ruși, azi se constată tocmai contrariul. Totul a fost niște svârcoliri drastice de a face opinie în lume în favoarea sa pentru ca să câștige sprijinul Ententei. Speră nebunul că și va cuceri un locșor sigur pe care l-a avut sub regimul țarist — dar s'a terminat într'un bluf.

*

Dorul, de a se culca seara „sărac dar cinstit“ și să se scoale dimineața „milionar văzut“ a prins în România rădăcini mai puternice ca oriunde. Nu e zi să nu se descopere pe ici pe colo șariatani noi — și cu cât mai noi cu atât mai mari. Până acuma, pe lângă defraudări de calibrul mai mic, au fost descoperite mari jafuri — din partea marilor oameni — în orașele București, Brașov, Caracal, Mehedinți, Câmpina, Corabia și Turnu Severin și câte vor mai fi unde nu pot fi apucați, ori nu vor fi apucați de guler —

Noi vom ține cont și le vom înregistra pe toate.

*

După demisia guvernului italian, sunt semne cari arată că și guvernul francez se va retrage, știut fiind legăturile ce erau între Orlando și Clemenceau, ambii fruntași ai celor două guverne. Se vorbește mult că în Franța va urmă un guvern socialist. (?)

*

Știti, copiii când se ceartă își cam aruncă unul altuia păcatul — „că tu ai furat zahăr din dulap!“ iar celalalt sare cu gura — „că și tu ți-ai vârat degetul în borcanul cu dulcețai!“... și așa mai departe. „Gazeta Transilvaniei“, ca

o gazetă de o înălțime importantă, aduce la lumina zilei tocmai un astfel de caz — întâmplat între foștii „prieteni“.

Unul și-a vârat nasul în ovăz și făină — și mai știu eu ce... — celălalt și-a „potcovit de undeva niște ca“.

Ambii au procedat așa cum nu îngăduie legea (dar se obicinuesc în tulbure). Noi am vrea să știm pentru ce numai domnii Dr. Suru și Muntean sunt arătați de gazetă, când e știut că sunt destul în Brașov cari au gheșefuit și șterpelit cât au vrut! Ori să așteptăm până se vor certă cu toții ca să se trădeze unul pe altul? (Unde ești tu Caragiale să strigi: „Halal națiune!“)

*

D-l Dr. I. Morar, comisar de alimentație (ce îți bine și veti ghici cine e) din Alba Inferioară a fost arestat. — Știm că nu va mai păpa sodă!

*

Din Basarabia ne vine știrea că tifosul exantematic băntuie cumplit. Numărul morților este îngrozitor. Ce face serviciul sanitar? Nu există? Ori s'a mutat și el afară la frontul sanitar?

Mihail Eminescu.

La 28 Iunie s'a împlinit 30 de ani dela moartea celui mai mare geniu al poeziei în literatura română: Mihail Eminescu. El a trăit o viață scurtă și dureroasă. Mizeria și bolile cauzate de ea, au sădit în sufletul lui genial un pesimism extraordinar. De acela un critic european i-a numit cel mai pesimist poet al Europei.

Eminescu a plâns trecutul în cele mai frumoase strofe ale poeziei române. A cântat nenorocul și codrii cu atâta duioșie ca și amorul. A descris cu mare talent suferința și soarta celor ce muncesc. Poeziile „Împărat și proletar“, „Viața“ și „Satirele“, au cântat viața celor apăsăți și a biciuit nedreptatea. Revolta lui sufletească împotriva nedreptății te înalță și te farmecă. Eminescu a scris pentru toți, a scris și pentru noi proletarii opere frumoase, de aceea depunem și noi o floare roșie pe mormântul lui în semn de dragoste ce o păstrăm memoriei lui.

Criticoilor mei.

Multe flori sunt dar puține
Rod în lume o să poarte:
Toate bat la poarta vieții
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vli și patimi multe,
Ș'a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le asculte:

Ca și flori în poarta vieții,
Bat la porțile gândirii,
Toate cer intrare în lume,
Cer vestmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață
Unde ai judecătorii,
Ne îndurați ochi de ghiță?

Ah! atuncea ți se pare,
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșerte,
Care roade n'ați adus —
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

Mihail Eminescu

Tovarăși!

Niciodată n'a avut așa mare însemnatate răspândirea „Adevărului“ ca tocmai în zilele de azi. Fiecare tovarăș și binevoitor al nostru să agite acum pentru „Adevărul“.

Frontiera spre Ungaria.

După comunicările ministrului român Duca ziarele au publicat un proiect de graniță hotărât de Conferința de pace. Linia care stabilește granița este numai aproximativă și se vor putea face încă unele schimbări. Frontiera proiectată de cei patru ar trece printre localitățile ce urmează. Comunele scrise cu literă groasă vor fi ale României, iar cele cu literă obișnuită ale Ungariei. Datele de mai jos arată granița dela Murăș (lângă Seghedin) până unde se întâlnește granița României cu a Cehoslovaciei.

Dela gara **Nădlac** de pe Murăș linia frontierei proiectate pleacă în direcție nord-estică printre **Toamla și Bătania**, trece printre **Aletea (Elek) și Otlaca**, ajunge în **Jula (Gyula)** pe care am pierde o, rămânându-ne nouă **Gyolavarsand**. De aici granița ar porni spre **Sajonta (Nagyszalonta)**, apoi ajunge la **Apus de Oradea mare**, trecând la acest punct spre răsărit de **Székál, Böszörmény și Arland**. În linie dreaptă ajunge la **Érmihályfalva**, de unde pornește spre nord-est către **Sanis-lău**, străbate mocirlele dela **Ecsed** și apoi în direcție nord-estică trece în vest de **Sátmár**, rămânând aici pe granița ungurească **Lina**. Dela acest punct granița ar merge la **Magosliget** pe Tisa, unde frontiera română ajunge în contact cu Cehoslovacia.

Dacă acest proiect de frontieră s'ar consfinți, după unele date statistice în Ungaria ar rămâne cam la 50.000 de Români, iar în România s'ar încorpora cam 400.000 Unguri. În comitatul Cenadului s'ar alătura Ungariei mai multe comune românești, între cari și Cenadul, iar în comit. Aradului cercul Aletea și mai spre nord Jula. Pe valea Crișurilor și la Sătmár asemenea ar rămâne Ungariei multe comune românești.

Despre frontiera cu Sârbii, adică a Banatului nu vorbește nimic proiectul. Vorbește însă de niște condițiuni economice, cari sunt: Libertatea transitului pentru aliați; Aliații să aibă cuvânt la stabilirea vamilor și răsкупpărarea averilor statului ungar aflătoare pe teritoriul nostru.

Presa română este foarte nemulțumită cu frontiera care nu satisface nici tratatul dela 1916 și nici hotărârea dela Alba Iulia. Mai mult e revoltată de condițiile puse României și în special de răsкупpărarea averilor statului ungar, când acestea au fost luate și clădite din sudoarea noastră. „Cum să răsкупpărăm noi — zic ei — munții cari au fost leagănul nostru și clădirile ce le-am făcut noi?“

Și e foarte adevărat. Noi însă ne mirăm cum acești domni știu să constate nedreptatea în cazul de față și nu o știu constată când fac o reformă agrară unde este caz analog cu cel de față: Cum să răsкупpărăm noi pământul care a fost leagănul nostru, roșiile pe carile-am îngrășat noi cu sudoarea și sângele nostru și le-am muncit pentru alții? Dreptate numai una există. Nu poți zice că e dreptate numai când în cineva dela tine, ci și când iai tu dela altul.

Condiția cu răsкупpărările o respingem și noi ca nedreaptă; cea cu vamile, noi am dori ca să nu mai fie vâmi între state căci acestea dau prilej la conflicte. Iar dacă aliații voesc să treacă pe la noi ca pe la ei acasă cu mărfuri și cu ce voesc noi socialiștii o admitem, numai să aibă și statul român libertatea de a trece pe la ei tot așa ca ei la noi. De ce să vie numai ei la noi iar noi să nu putem merge la ei? Și aci numai după dreptate

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori: Acel cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română. 2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, cau tradă, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de războiu.

Părerile savanților germani asupra păcii.

Toată presa germană se ocupă cu pacea și condițiile ei. Partea cea mai mare însă, cu toate înfrângerile Germaniei, este destul de amenințătoare și subiectivă. Revoluția care a venit imediat după înfrângere n'a convins, și n'a putut convinge sufletele îmbătate de „gloriile“ obținute în decursul războiului, cari sunt condițiile unei păci drepte. Așa că numai socialiștii și savanții, cari și înainte de războiu și în tot decursul războiului au știut așa de bine să precizeze cauzele și urmările războiului și dacă ar fi fost permis ar fi prevăzut și înfrângerea cu toate urmările ei. Aceștia singuri sunt competenți să-și spuie părerea despre pace fără a putea fi acuzați că părtinesc o cauză sau alta. Ei sunt obiectivi și părtinesc numai dreptatea.

Iată ce spune tovarășul Kautsky, teoreticianul socialist din partidul independent: „Nu cred ca această pace să poată dura. Ea va fi întreruptă nu de un războiu — căci un războiu ar fi o crimă și mai mare — ci de noi revoluțiuni. Ar fi trebuit să se ajungă la o pace care să facă din Germania o prietină a Franței, căci acum Germania va rămânea dușmana Franței spre cea mai mare primejdie a umanității. De aceea pacea mi se pare nestabilă din primul moment. Ea va sili pe Francezi să stea veșnic de pază, întretinând o mare armată... În ce ne privește pe noi, ea renvie marea primejdie a întoarcerii la naționalism... Totuși, spre a se cruța poporului noi suferințe, pacea trebuie semnată...“

Karl Kautsky

Iar Maximilian Harden, cunoscutul polemist și director al revistei „Zukunft“ scrie:

„Condițiunile sunt aspre, mai aspre decât mă așteptam; nu pot crede că ele reprezintă ultimul cuvânt. Antanta a uitat că Germania nu-și poate hrăni toată populația cu singurele ei resurse. Dar, pe de altă parte, nu trebuie pierdut din vedere că condițiile impuse de Germania Franței, dacă ar fi biruit o, ar fi fost cu mult mai teribile. E' destul să-ți amintești memoriul Erzberger din 1914. Și mărturisesc că înțeleg măsurile de prevedere luate de Antantă când mă gândesc că în cele din urmă șase luni nu s'a făcut nimic spre a convinge adversarii noștri că mentalitatea germană s'a schimbat. Dimpotrivă: tonul presei, alegerea reprezentanților noștri, totul îndreptățește Antanta să se îndoiască de noi și de sinceritatea noastră... În ceea ce privește punctele lui Wilson, domnii dela noi cari cer respectarea lor uita că tocmai ei sunt aceia cari le-au atacat cu cea din urma violență până în incinta însăși a Reichstagului. Aceiași domni vor să ni le prezinte astăzi ca cuprinzând toate ideile de umanitate și de justiție... Este neonast, și copăresc... Războiul l-am făcut noi căci noi am îndemnat Austria să refuze arbitragiul propus de Anglia și Franța. Trebuie să plătim, e adevărat; dar condițiile ni se par prea grele...“

Maximilian Harden

Un nou schimb de note între Clemenceau și Bela Kun.

D-l Clemenceau, prezidiintele Conferinței de pace a adresat guvernului ungar următoarea notă:

„Puterile aliate și asociate, cari prin depeșă lor din 7 Iunie au exprimat ferma lor voință de a pune capăt oricărui vărsări inutile de sânge, mențin în mod ferm această hotărâre și contează, că țările interesate și guvernele vor contribui la realizarea voinței acelor. Aliații cred, că motivul care călăuzeste pe acei cari sunt responsabili de eventualele și viitoarele evenimente și pe acei cari au dat loc vărsărilor inutile de sânge, este ideea, că determinarea nouilor state va fi modificată printr-o eventuală ocupație.

Aceasta nu se va întâmpla.

Nici un stat nu va primi ca compensație vreoa creștere a teritoriului său, pentru că va fi prelungit cruzimile de războiu, și chiar uzajul scrupulos al metodelor de luptă nu ar putea determina puterile aliate și asociate, să modifice măsurile adoptate.

În interesul păcii și al dreptății ele declară prin urmare:

1. Că frontierele descrise în depeșile succesive separă în mod permanent Ungaria de Ceho-Slovacia și de România.

2. Că armatele acestor state sunt obligate să suspende imediat operațiunile și să se retragă în termenul cel mai scurt înapoi liniilor fixate.

Puterile aliate și asociate știu că pe anumite teritorii aceste frontiere taie liniile de drum de fier necesare pentru raporturile economice ale Statelor învecinate, ele știu că în anumite puncte corecțiuni puțin importante ale frontierelor sunt necesare, a căror determinare definitivă este obiectul unei anchete imparțiale ce se va face în fața locului.

Aceste două cazuri sunt prevăzute în tratatul de pace.

Între timp este inadmisibil, ca pentru rațiunea cutărilor motive ale acestei politici să se pună piedeci la care puterile aliate și asociate țin în mod ferm.

Cu bunăvoință se poate ajunge la acorduri locale și dacă divergențe survin, ele trebuie să fie supuse ofițerilor aliați, cari se găsesc la fața locului, a căror decizie va fi aplicabilă până la intrarea în vigoare definitiv a stării de pace.

Potrivit acestor principii, armata ungară, care luptă pe teritoriul ceho-slovac, e invitată să se retragă imediat îndărătul frontierelor fixate pentru Ungaria. Toate celelalte trupe ale Ungariei trebuie să rămâie în interiorul acestor hotare.

Dacă puterile aliate și asociate într'un termen de patru zile, începând dela 14 Iunie nu vor primi dela reprezentanții lor comunicări că aceste măsuri au fost în mod real executate vor trebui să ia ele propriile lor măsuri, cari să asigure o pace dreaptă.

Răspunsul lui Bela Kun.

Bela Kun a adresat la 16 Iunie o notă d-lui Clemenceau, în care spune:

„Având în vedere cererea Antantei de a se suspenda pentru moment ostilitățile, guvernul sfaturilor a dat urmare acestei invitațiuni.

Dar luând în considerare situația actuală de pe frontul ceho-slovac suntem în neputință să rechemăm detașamentele de trupe și să evacuăm teritoriile în termenul fixat prin nota d-lui Clemenceau, care ne-a parvenit abia la 15 Iunie. Ca să satisfacem însă dorințele Antantei, am rugat pe comandanții supremi ai republicii ceho-slovace și ai regatului României să trimeată delegații militari la cartierul nostru general sau în oricare alt loc pentru ca să tratăm și să stabilim executarea evacuării.”

Ioan Foica

O nouă pierdere. Boala proletarilor tuberculoza nemiloasă ne-a mai ucis un tovarăș. Suntem așa de săraci în luptători desinteresati, avem foarte puțini tovarăși convinși, energici și neșovăelnici că pierderea tovarășului Foica ne-a cauzat dureri îndoit. Acest băiat, care a murit când abia a pășit pragul vieții, în vârsta de 22 ani, promitea mult. Încă în timpul uceniciei a făcut cunoștință cu ideile socialiste și abia a așteptat să ese calfă ca imediat să intre în sindicatul metalurgiștilor și în partidul socialist. După ce a eșit calfă n'a fost mulțumit cu atmosfera provincială și a plecat la Budapesta pentru a studia socialismul și a lupta pentru înfăptuirea lui. Aci l-am cunoscut. După izbucnirea revoluției în Rusia mișcarea socialistă din Ungaria ș'a luat un avânt puternic și secția română creștea mereu. Foica a fost printre cei dintâi cari au dat năvală în secția română fiind condus de o însuflețire exemplară. Și el a fost un apostol fără nume între cei mulți, care a luptat pentru izbucnirea revoluției din 1918, cu toate că era istovit de muncă și slăbit de boala care se încuibase în corpul lui tânăr.

Când ne-am mutat la Sibiu a venit și el cu noi unde a fost încorporat în armată. Aci i s'a agravat boala care l-a răpus. El a murit la 23 Iunie după o suferință de 2 luni în Seliște, locul său natal. Il plânge o mamă văduvă și mai mulți frați.

La înmormântare tovarășul Iosif Receanu în prezența mai multor tovarăși i-a transmis salutul tovarășilor lui, cari l-au iubit, și i-a promis că vom duce lupta cu înverșunare pentru idealul care i-a încălzit inima lui tânără. Că vom lupta pentru realizarea societății visată de el în care nu va mai fi nici război nici sărăcie și nici tuberculoză, ca boala specială societății capitaliste să nu mai curețe viețile în floarea tinereții.

Amintirea i-o păstrăm.

Insemnări. Teama răspunderii.

E interesant că și în țara unde nu există moralitate politică, există teama răspunderii. Față de cine...? Față pe popor?

Sau față de „opinia” publică? Și unde am ajunge dacă am spune că moralitatea politică ce nu există este influențată de această opinie publică?

Maxime înțelepte.

Acei, cari privesc cu indiferență abuzurile puterii, călcarea dreptului altuia, sunt tot așa de vinovați față de societate, ca și acei cari calcă legea.

Misiunea dreptului nu este de a realiza adevărul, care aleargă veșnic cu câțiva pași înaintea dreptului, ci aceea de a asigura condițiunile necesare conviețuirii în societate.

Numai printr'o încordare a voinței poți fi neșdruncinat, și ca să cucerești o izbândă caută și o tactică bună.

Socialismul nu mai este azi o utopie a unor idealisti ci o necesitate a omenirii. Și necesitățile nu cunosc margini, ele trebuiesc împlinite. Cu cât i se va pune mai multe piedeci cu atât va izbucni mai puternic.

G.

Scrisori de pe sate.

On. Redacției!

Cetind foaia „Adevărul” văd că într'adevăr așa spune după cum își poartă mândrul și iubitul ei nume „Adevărul”. La multe lucruri în care suntem întunecați ne scoate la lumină. Eu sunt om cu familie, în etate de 30 ani, acum de 2 ani abonez foaia d'voastră și sunt mulțumit cetindu-o, căci la multe m'a deșteptat; bine scrie și la dreptate cu toate. Dar în comuna noastră (numită de stăpânirea maghiară: Magyarbodza) nu domnește aceeași dreptate pe care ziarul d'voastră îl spune, mai ales despre nenorocii invalizi (schilozii) între cari sunt și eu. Lipsindu-mi puterea din mâna dreaptă care o am pierdut pe câmpul de luptă zdrobită de un glonț „dumdum” în luptele ce s'au dat în 1914, la Lublin, după multe dureri ce am suferit prin spitaturi am rămas nenorocit, căci nu o pot întrebuiți nici la cel mai ușor lucru, nici măcar la scriere, din cauza aceea am fost silit de am învățat a scrie cu mâna stângă. Dară de când am venit acasă ca invalid, nu am fost niciodată întrebat sau cercetat de primăria din comuna noastră că am cu ce trăi sau nu am lipsă de ceva serviciu în comună, ci au adus ca slujbași la comună din alte părți, sau au dat serviciu la cei cari au fost cu trupurile întregi, nevătămate de rezbil, de noi mai curând au răs. Așa dreptate domnește azi în co-

Foiletonul sters de cenzură

Cătră tovarășii

și abonații noștri!

In numărul de față al Adevărului am alăturat mandate postale tuturor aceluora, cari nu și-au prenoit încă abonamentul. Rugăm deci pe toți tov. și cititorii gazetei noastre ca începând cu 1 Iulie poșta primește bani, să se grăbească fiecare să ne trimită cu acest mandat (post-etalvány) și să ne dea sprijinul lor prețios și pe mai departe.

Abonamentul foii noastre:

Pe un an întreg	16 cor.
Pe o jumătate de an	8 "
Pe un sfert de an	4 "
In străinătate pe an	24 cor.
In America	8 dol.
Prețul unui singur număr	40 fl.

Redacția și Administrația

„ADEVĂRUL”

Sibiu.

Cărți nouă.

Biroul de presă român din Berna ne trimite cărțile de mai jos, pentru a anunța apariția lor. Cărțile acestea sunt scrise în limba franceză:

1. *La terre roumaine à travers les ages, atlas historique, politique et ethnographique* (Pământul românesc în decursul vremilor, atlas istoric, politic și etnografic) de N. P. Comnen. Prețul 10 franci.

Cuprinde: 20 hărți cu text explicativ, în limbile franceză și engleză, arătându-se diferitele faze teritoriale prin cari a trecut România.

2. *Notes sur la guerre roumaine 1916—1917* (Note asupra războiului român 1916—1917) cu o scrisoare de Albert Thomas și o prefață de Maurice Muret. Autorul este d-l N. P. Comnen.

Cuprinde: Suferințele Românilor d'n Transilvania. — Pericolul german. — Participarea României la război. — Sacrificiul român. — Viitorul rasei române.

3. *La Dobrogea, essai historique, économique, ethnographique et politique* (Dobrogea, încercare istorică, economică, etnografică și politică) de N. P. Comnen. Are 10 hărți colorate afară de text. Prețul 3 franci.

4. *La question roumaine en Transilvanie et en Hongrie* (Chestiunea română în Transilvania și Ungaria) de Aurel C. Popovici, cu o prefață de N. P. Comnen. Prețul 4-50 franci.

Reluarea circulației de bani la oficiile postale.

Începând cu 1 Iulie a. c. să reia serviciul de mandate postale, recuirementele și scrisori recomandate cu ramburs până la 500 cor. deocamdată în relația dintre următoarele oficii: Abrud, Blaj, Bistrița, Brașov 1 și 2, Dej, Deva, Dicioșanmărtin, Făgăraș, Alba-Iulia, Chezdi-Odorheiu, Cluj 1, Târgu Mureș, Meșiaș, Aiud, Sibiu 1, Năsăud, Petroșeni, Sighișoara, Sepsiszentgyörgy, Reghinul săsesc, Sebeșul săsesc, Orăștie, Turda, Hunedoara, Brad, Erzsébetváros, Gyergyoszintniklos, Uioara, Gherla, Agnita, Ocna-Sibiului, Oradea mare 1 și 2, Beiuș, Baia mare, Careii mari, Sătmar 1 și 2, Șimleul-Silvaniei, Zalău, Sighetul Marmăției 1, Ecmihályfalva, Marghita, Vașcău, Tășnad, Șomcuta mare, Jibău, Crasna.

Costul unui formular de mandat este de 10 fileri, iar taxele ce se percep pentru valoarea mandatului sunt: până la 100 coroane câte 25 fileri, de fiecare 25 cor. sau fracțiune de 25 cor., iar dela 100 cor. până la 500 cor. câte 50 fileri de fiecare 100 cor. sau fracțiune de 100 cor.

Nu se admite nici o corespondență scrisă pe cartonul mandatului, de asemenea este interzisă subtragerea unor cuvinte, ori litere.

Adresa expeditorului să fie lămurit scrisă spre a se aviza în caz când plata nu s'ar putea face.

Director central al postelor:

Maior.

muna noastră. Singura mea avere este casa în care mă adăpostesc eu cu familia mea, un grajd în care îmi adăpostesc cele 3 vițoșoare, cari până azi le-am putut ține. Pământ prea puțin am, dar am ajuns zile grele, căci nu pot găsi loc de fână unde să pot face fân pentru cele 3 vite, fiindcă fânatul îl ocupă bogătanii. Noi am rămas cu nimica, așa că dacă nu găsim fână mai ieftin, dela bogătanii putere nu am ca să iau, căci pensia nu am mai primit-o din Septembrie 1918. La noi invalizii banii sunt mai scumpi ca la ceilalți săteni, căci noi nici nu trăim dar nici nu murim ci numai ne chinăm, am lucrat dar nu putem. Unul nu avem mână, altul nu avem picior, celalalt nu are ochi, așa că nu avem cu ce lucra. Iar fără de lucru sau serviciu nu putem trăi căci lipsa de alimente și îmbrăcăminte și mizeria neagră ne duce în mormânt cu zile.

Vă rugăm a scrie și pentru noi câteva cuvinte în „Adevărul” și dacă puteți interveniți ca să se intereseze cineva și de noi.

Buzeu Unguresc. Ioan Banciu.

Omule acesta scrie cu mâna stângă mai bine ca foarte mulți oameni cu dreapta și compunerea, pe care n-am schimbat-o numai ca să arătăm că dacă n-are protecție nu poate ajunge la serviciu, chiar să aibă capacitățile necesare, e destul de corespunzătoare pentru o comună. Sunt foarte mulți funcționari cari în administrație nu au o scriere ca asta. Deci rugăm autoritățile cercuale să se intereseze de acest om și de consorțiul său și să facă pași necesari pentru a fi ajutați, că nu din vina lor sunt invalizi.

Pentru „Adevărul” zilnic.

Tovarășii Cele mai importante chestiuni rămân nedebătute și necriticate în „Adevărul”. Multe nedreptăți ce se fac față de clasa muncitoare și față de țărânie nu pot fi biciuite pentru că nu avem o foaie zilnică. Multe evenimente se petrec în lumea mare și voi nu luați cunoștință de ele pentru că „Adevărul” vostru apare numai odată pe săptămână și în format mic. Dacă voți să aveți o foaie puternică, care să biciuiască toate nedreptățile, să vă încunoștințeze de toate întâmplările din lume judecându-le cu vederi socialiste, dacă voți să aveți un apărător față de prigonitorii voștri subscrieți cu toții la împrumutul „Adevărului”. Agitați între colegii voștri ca să subscrie și ei la împrumut ca în timpul cel mai scurt să putem scoate foaia în fiecare zi și să fie un izvor de cultură al muncitorilor și un bun sfătător al celor neorientați. Muncitori abonați, răspândiți și ajutați unica foaie a voastră „Adevărul”.

Emisiune de 3000 bonuri à 25 Lei.

Replătibile în doi ani cu 10% interese.

S-au mai făcut următoarele subscrieri la împrumutul „Adevărului”:

Tov. Vasile Budoiu . . .	5 bonuri	125 Lei
„ George Măndreanu . . .	4 „	100 „
„ Leon Muntean . . .	2 „	50 „
„ Ștefan Cășulescu . . .	2 „	50 „
„ Maximilian Cățana . . .	2 „	50 „
„ Nicolae Gologof . . .	1 „	25 „
„ Ioan Balosu . . .	1 „	25 „
„ Petru Trifu I. Ioan . . .	1 „	25 „
„ Teodor Vidag . . .	1 „	25 „
„ Zenovie Bundeș . . .	1 „	25 „
„ Ioan Stoia . . .	1 „	25 „
„ Nicolae Simion . . .	1 „	25 „
Total . . .	550 Lei	
Suma din urmă . . .	12175 „	
Total . . .	12725 Lei	

— Rugăm pe toți abonații și ceterorii noștri cari ne scriu să pue mărci (timbre) pe scrisori după noua taxă poștală. Pe scrisori (coverte) să se lipească mărci de 30 fileri, iar pe cărți poștale (corespondente simple) 20 fil.

Adecă pe cărțile poștale cari au marcă de 8 fileri să se mai lipească 12, iar pe cele de 10 fil. să se mai lipească 10 ca să fie 20 în total, pentru scrisorile nefrancate (fără mărci) trebuie să plătim pedepsă

Toate scrisorile n-fracate, sau insuficient francate le refuzăm.

ȘTIRI.

— **Ridicarea cenzurei și a stării de asediu.** În vederea alegerilor pentru constituanta, cari vor avea loc între 15 August și 1. Septembrie s'a hotărât ridicarea cenzurei și a stării de asediu pe teritoriul vechiului regat, deocamdată. Aceasta ar fi de dorit să se facă cât mai repede nu numai în vechiul regat ci și în Transilvania, care nu mai este azi zonă de operație.

— **Transportul liber în România.** Cu începere de la 29 Iunie c., transportul mărfurilor pe calea ferată este liber și nesupus la nici o restricție și fără nici o autorizație specială. Se exceptează transporturile de carne, cereale, cartofi, fasole, zahar, pește, spirit și petrol. Toate transporturile de alimente sunt libere până la maximum 500 kgr. Cantități mai mari se pot primi numai cu autorizația direcției c. ferate

— **Greva artiștilor din Paris.** Feriștii unui teatru de pe Bulevardul din Paris au pășit în grevă. Cauza a fost că o colegă de-a lor nu voi să se înscrie în sindicatul artiștilor și cereau îndepărtarea ei din teatru. Se înțelege că directorul teatrului nu s'a putut lipsi de toți artiștii și să fie numai pe artista îndărătnică și i-a pus în vedere că sau își face datoria colegială sau pleacă. Iată că și artiștii încep să meargă pe calea de mult apucată de muncitorii manuali, cari cei dintâi și au cunoscut rolul în societate. Și artiștii se servesc de mijlocul grevei atunci când cuvintele nu ajung ca să deștepte pe unii colegi la solidaritatea de clasă.

— **Armistițiul între Unguri și Cehoslovaci.** Béla Kun a adresat președintelui Masaryk o nouă telegramă făcându-i cunoscut că republica maghiară a încetat ostilitățile împotriva Slovacilor și îl roagă ca Slovacia să trimeată grabnic delegați pentru fixarea condițiilor de armistițiu. Béla Kun a convenit ca trupele maghiare să evacueze Slovacia.

— **Scrișoare...** Tovarășe Albani, te rog să-mi trimiți revistele și ziarele la adresa din Cluj. Asemenea să-l rogi pe Flueraș, dacă este conchemată consfătuirea să-mi telefoneze. Eu plec azi acasă. Aștept acolo depășele. Am terminat atât proiectul legilor teatrale, cât și raportul ce l-am promis. Ce zici la afacerea cu Parisul? Vezi că fără eu am avut dreptate, nu domnul Brătianu? Avem să intrăm în societatea popoarelor civilizate și să nu ne temem de controlul european. De o mle de ori am spus-o și repet: nu mai există politică internă, ci numai politică în înțeles general. Sunt convins că democrației române îi folosește mult un astfel de ambar de sistem politic. Să te duci la domnul Maniu și să-l lauzi pe Cenzorul,

ciuntească vorbele ce le-am rostit în Europa. Salutări socialiste. Emil Isac

— **Germania a semnat pacea.** Știrile venite din Germania spun că Delegațiunea germană a semnat pacea Luni 30 Iunie. A făcut aceasta fiind constrânsă atât de situația generală cât și de teama de bolșevism. Marinarii germani de pe flota germană care era internată în apele scoțiane când au auzit că Germania e silită să subscrie pacea au explodat și scu fundat toate vapoarele lor, 9 vase de luptă, 13 crucișătoare și 27 distrugătoare.

— **În cauza stampilării bancnotelor de coroane** se comunică publicului, cum că stampilarea se încheie necondiționat la 10 Iulie și prin urmare nu se va prelunge. Se vor stampila inclusive toate bancnotele liferate la locurile de stampilare până în 10 Iulie, 6 ore seara. Totodată se anunță că bancnotele de 20 coroane, ediția II, precum și cele de 10.000 coroane, în sensul ordonanței întregitoare, încă se admit la stampilare. Comisiilor de stampilare li s'a dat ordin în sensul acesta. *Res. Finanțelor.*

— **Alegerile din Boemia (Cehoslovacia).** La 15 Iunie au avut loc alegerile în Cehoslovacia pe baza votului universal. Socialdemocrații au obținut succese frumoase. Socialiștii naționali au învins în periferiile orașelor. Germanii au fost înfrânți mai tare. S-au ales 43 socialdemocrați și naționali, 27 democrați populari, 5 industriali, 5 germani și 4 sioniști. În Praga s-au dat 121 mii de voturi din cari 7500 germani, adecă 6%.

Vieța sindicală.

În atențiunea sindicatelor.

Conferința socialistă și sindicală, ținută la 10 și 11 Maiu 1919 în Sibiu, la care au participat delegați ai tuturor Sindicatelor din Ardeal, au însărcinat comitetul executiv de a întreprinde pașii necesari pentru conchemarea congreselor sindicale pentru a centraliza mișcarea muncitorească. Însărcinarea dată comitetului executiv, nu a putut fi pusă în aplicare după cum ar fi fost de dorit, din cauza unor împrejurări neprevăzute înainte. Dar lucrul acesta să nu împiedece pe conducătorii sindicatelor din provincie de a organiza pe muncitori și întări sindicatele, ca atunci când vor fi conchemate la congres se reprezinte o putere mare.

Comisia generală provizorie a Sindicatelor lucra acuma pentru a strânge legăturile între diferitele organizații, pentru a putea organiza și conchemă congresele.

Pentru că munca aceasta să aibă succesul dorit, sunt rugate Sindicatele și grupările de muncitori din provincie, asemenea și pe tovarășii răsleții a da tot sprijinul Comisiei generale, trimițând dări de seamă asupra organizațiilor de acolo despre starea lor morală și materială, numărul muncitorilor, ori despre starea economică a muncitorilor. Tot dela comisia generală se pot cere tipăriturile de lipsă pentru administrația sindicatelor, până ce se vor constitui Uniunile centrale.

Evenimentele ce se perindează zilnic în situația internă și externă, ne silesc ca să dăm la o parte nepăsarea și să ne punem pe lucru pentru întărirea organizațiilor noastre sindicale și a aduce pe toți muncitori în ele, de a putea face front atacurilor îndreptate contra muncitorimii.

Cu salut frățesc

Comisia generală provizorie a Sindicatelor Sibiu, Str. Rosenanger, 14.

Uniunea Muncitorilor în lemn.

Pentru pregătirea conferinței muncitorilor în lemn, comitetul central provizoriu face apel la toate grupările existente precum și cele în neacțiune să ne înainteze cât de curând o mică dare de seamă de starea lucrurilor de pe acolo: numărul membrilor organizații, cât și starea materială și morală a grupărei; cele de lipsă precum, cărți de membru, mărci, condici etc. pentru ca la convenirea conferinței să putem elibera cele de lipsă.

Acolo, unde nu se află cele de lipsă, să se facă deocamdată înscrieri pe o coală de hârtie ori întrun caet și să fie înaintate comitetului organizator central.

Totodată rugăm și pe tov. răsleți a ne comunica de starea lucrurilor din împrejurime pentru ca să luăm măsuri de organizare.

Cu salut frățesc:

Comitetul central provizoriu al uniunii muncitorilor în lemn din Ardeal și Banat.

Poșta Redacției.

Mai mulți mineri din Petroșeni. Articolele nesubscrise nu publicăm. Vedeți cei din Criștior au subscris. De altfel bine au făcut că nu v'a lăsat să mergeți la rege căci el tot nu ar fi stat de vorbă cu voi și nu v'ar fi ajutat.

Anton Lucei și soții. (Măgura) Pentru că vi s'a recivrat tututul în cantitate așa de mare să faceți o rugare la Consiliul Dirigent Resortul Finanțelor și una la Direcțiunea financiară Sibiu poate că vi-se va da dreptate dacă o aveți conform legii în vigoare.

Pentru secțiunea din Orăștie. Telegrama în care ne avizați că țineți Duminecă adunare generală am primit-o Luni, adecă 6 zile după expedare. Deci iată de ce n'am trimis delegat. Așa merg telegramele la noi când e vorba de mișcarea muncitorească. Par'că am trăi pe timpul lui Tisza.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI

Tipărit la tipografia W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orșului 10

Cenzurat de: Sublocot. Bucur.

Dentistul Munteanu

17-23 Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 28

Consultanță: orele 8-12 și 2-5.

Fabrica de mobile „Fortuna”, Iași, Str. Pavlov 6, caută un meșter pentru scaune curbate, un bun tâmplar la bancă, un bun stolar mecanic (Maschinenarbeiter). 1-2